

Tájékoztató egyes belügyminiszteri rendeletek módosításáról szóló BM rendelet tervezetéhez

A törvényi felhatalmazások alapján az alábbi BM rendeletek kisebb terjedelmű módosítása vált szükségessé:

- a vízi közlekedés rendőrhatalósági igazgatásáról szóló 13/1996. (VI. 28.) BM rendelet (a továbbiakban: R1.),
- a fegyveres biztonsági őrök Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet (a továbbiakban: R2.),
- a szabad vízen való tartózkodás alapvető szabályairól szóló 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet (a továbbiakban: R3.),
- a Rendőrség szervei illetékességi területének megállapításáról szóló 67/2007. (XII. 28.) IRM rendelet (a továbbiakban: R4.),
- a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai szolgálati igazolványának rendszeresítéséről, kiadásának és nyilvántartásának eljárási rendjéről szóló 14/2012. (III. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: R5.),
- a polgárőri tevékenység költségvetési támogatásának elosztási rendjéről, a polgárőr igazolvány formátumáról és a kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjról szóló 15/2012. (IV. 3.) BM rendelet (a továbbiakban: R6.),
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény végrehajtásával kapcsolatos rendelkezésekről, valamint ahhoz kapcsolódó egyes rendeletek módosításáról szóló 22/2012. (IV. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: R7.).

Az R1. módosítása szükséges, mivel több esetben előfordult, hogy a határkikötőben végrehajtott ellenőrzés a hajón rendben talált minden, azonban a határvizsgálat után, a hajótulajdonos által feleslegesnek tartott személyzetet a hajót elhagyta, vagy csak határkikötő előtt közvetlenül egészült ki a hajó személyzete, ezáltal vízi közlekedés biztonsága csökkent. A jogosultság kiterjesztésének szükségességét támasztja alá az is, hogy egyes nemzetközi forgalomban részt vevő hajók egyáltalán nem kerülnek ellenőrzés alá, mivel a schengeni határt nem érintve a belső határvizek területén tartózkodnak.

A módosító rendelkezésben meghatározásra került, hogy azon hajót, amely a beléptetése előtt, vagy a kiléptetésekor már ellenőrzés alá vontak, úgy ezt követően a vízi határátkelőhely és az államhatár közötti területen csak a tételesen felsorolt esetekben (baleset, károkozás vagy bűncselekmény gyanúja) vonhatók ismét ellenőrzés alá. A rendelkezés – a külön rendőri szervek által végzendő, többszöri ellenőrzés elkerülése érdekében – a hatályos rendelethez eltérően már nem ad lehetőséget arra, hogy a nemzetközi forgalomban közlekedő hajók ellenőrzését az illetékes rendőrkapitányság önállóan végezze.

Az R2. mellékletének 17. számú függeléke rögzíti, a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény 8. §. (4) bekezdésében foglalt adattartalomnak megfelelően. A hatályos rendelet rózsaszínű okmány használatát írja elő, azonban 2012. év eleje óta a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat zöld színű kártya gyártását és felhasználását engedélyezi, tekintettel arra, hogy a rózsaszínű okmány használata összetéveszthető volna egyes rendvédelmi szervek által használt rózsaszínű biztonsági okmánnyal.

Az R3. módosításának szükségességét támasztja alá, hogy az országos sportági szakszövetség hivatásos versenyrendszerében szereplő engedélyezett úszóversenyek minden esetben fokozott biztonsági feltételek – a versenyzők egyenként történő motorcsónakos kísérése, mentőhajó rendelkezésre állása, csónaksor – mellett kerülnek megrendezésre, amelyek alapján az úszók egyenkénti figyelemmel kísérése és azonnali kimentése megoldott.

A Központi Gazdasági Ellátó Igazgatóság 2012. április 1-jén történt megalakulása miatt szükséges az R5. módosítása, oly módon, hogy abban a Központi Gazdasági Ellátó Igazgatóság és a 292-es kódszámmal szerepeljen. A 2012. július 1-jei megszűnése miatt a táblázatban már nem szerepel a Köztársasági Őrezred és a kódszáma.

Az R6. 2012. augusztus 1-jén hatályba lépő rendelkezése alapján az igazgatási szolgáltatási díjat a polgárőrnek kellene viselni, amely aránytalanul nagy terhet jelentene a szolgálatukat egyébként ingyenesen ellátó polgárőröknek. A módosítás értelmében az igazolvány kiadásával járó költségeket az Országos Polgárőr Szövetség a központi költségvetésben meghatározott támogatásából fedezi. A módosítást az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításról szóló T/7772 sz. törvényjavaslat elfogadása - amely tartalmazza a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény módosítását az igazgatási szolgáltatási díj tekintetében - tette szükségessé.

A polgárőr igazolvány gyártásának előkészítése során döntés született arról, hogy az új polgárőr igazolvány a Nemzeti Egységes Kártyarendszernek megfelelően kerül kialakításra, így a polgárőr igazolvány arculata is megváltozik, ezért szükséges a rendeletben található mellékletet hatályon kívül helyezni.

Az R7. IV. fejezete gondoskodik a szabálysértési statisztikai adatok rögzítéséről, gyűjtéséről, kezeléséről, feldolgozásáról. A hatályos szabályozás a szabálysértési statisztikai adatok összegyűjtésének olyan modelljét állítja fel, amelyben az adott szabálysértésről a szabálysértési nyilvántartási rendszernek történő adatközlés képezi a szabálysértési statisztikai adatállomány alapját is. Ennek a modellnek az a lényege, hogy a szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértési nyilvántartásban kezelt adatokból fizikailag elkülönült adathordozó eszközön, személyes adatokat nem tartalmazó, statisztikai célra rendelt adatállományt hoz létre a szabálysértési eljárás adataiból. Ebből a szabálysértési statisztikai adatállományból (az ún. „háttértárból”) a szabálysértési statisztikai adatok előállítására fejlesztett egyedi számítógépi alkalmazás (program) segítségével készülnek el a szükséges szabálysértési statisztikai összesítések, leválogatások, idősorok és egyéb feldolgozások. Ebben a modellben a háttértárnak központi jelentősége van, hiszen maga a szabálysértési nyilvántartás az abban

kezelt adatok viszonylag rövid időn belül szükséges törlése miatt nem tartalmazza kellően hosszú időszakon át a statisztikai célból releváns, hosszú távú idősorok képzésére alkalmas szabálysértési adatokat. A háttértár azonban, mivel meghatározott idő elteltével kötelezően törlendő személyes adatot nem tartalmaz, korlátlan ideig megőrizhető mindazokat a szabálysértési adatokat, amelyek a szabálysértési statisztika számára fontosak.

Ebben a modellben a szabálysértési statisztikai adatállományt a szabálysértési nyilvántartási szerv tárolja, ahhoz a feldolgozásokat, adat-előállítást, összesítéseket, stb. készítő Belügyminisztérium távoli hozzáféréssel rendelkezik.

A hatályos szabályozás által előrevetített szabálysértési statisztikai modell azonban egyelőre nem valósult meg, annak létrejöttéhez további informatikai beszerzések és alkalmazásfejlesztési feladatok elvégzése szükséges. Emiatt a szabálysértési statisztikai rendelkezések felülvizsgálata és a hatályos szabályozás szerinti megoldás helyett egyszerűbb, akár egyedileg történő adatrögzítést is lehetővé tévő megoldás kidolgozása vált szükségessé.

A módosítás szerinti megoldásban is lehetőség szerint – a munkaerő kímélete és az időszerű feladatellátás érdekében – a szabálysértési adatok elektronikus rögzítését vagy az adatokat tartalmazó adminisztratív adatforrásból történő átemelését kell alkalmazni. A gyűjtendő adatok körét azonban fizikailag is létező statisztikai adatlapok határozzák meg, amelyeket a jövőre nézve a módosított rendelet melléklete fog tartalmazni. Amennyiben az adatlapok elektronikus úton, adatátemeléssel történő kitöltése, előállítása nem lehetséges, úgy azok egyedileg, akár manuálisan történő kitöltése szükséges. A kitöltés azonban mindenképpen elektronikus úton történik, csak – mintegy legvégső megoldásként, az automatizált adatátemelés lehetetlensége esetén – a szabálysértési adatoknak az adatlapon egyenként, a munkaállomáson történő rögzítésével.

A szabálysértési statisztikai adatok végállomása továbbra is a Belügyminisztérium, a feldolgozást megelőző összesítés azonban kétféle lépéses folyamat. A Belügyminisztérium részére a kormányhivatalok egy kivételével minden, az illetékességi területükön működő szerv, hatóság szabálysértési statisztikai adatlapjait összesíti. A kivétel a rendőrség, az itt keletkező szabálysértési statisztikai adatlapokat a megyei rendőr-főkapitányságok, illetve végső soron az Országos Rendőr-főkapitányság összesíti. A kormányhivatalok tehát a saját járási hivatalaik, a vámszervek, a további szabálysértési hatóságok, a bíróságok és a helyszíni bírságoló szabálysértési (helyszíni bírság) statisztikai adatlapjait is összesítik. Az összesítést végzők az összesített adatlapokat küldik meg a Belügyminisztériumnak, ahol a végső feldolgozás és a közzététel történik. Ennyiben a módosítás a korábbiakban alkalmazott megoldást - a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően -, az önkormányzati szabálysértési statisztika adatai összegyűjtésének, összesítésének és feldolgozásának mikénti végrehajtását veszi alapul. Az összesítés szempontjait a Belügyminisztérium dolgozza ki és azt az összesítést elvégzők számára a honlapján teszi elérhetővé.

A Belügyminisztérium évente két alkalommal, ún. féléves és egészéves szabálysértési statisztikai adatfeldolgozást készít és publikál, ennek megfelelően az összesítések és adattovábbítások is két szakaszban történnek.

Módosítás szerinti szabálysértési statisztikai modellnek mindaddig kell működnie, amíg a hatályos szabályozás szerinti, teljes körűen automatizált adatgyűjtési modell nem alakítható ki.